

**OŚRODEK DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW W WARSZAWIE**

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKÓW
ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA

A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z

Nr 110

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ RZYM.-KAT. PAR. P.W. ŚW. TRÓJCY

TRYWITAR 24

2. Czas powstania

1699-1726, 1880

1946-1955

3. Miejscowość

WARSZAWA

4. Adres

Solec 61

nr hipoteczny .....

lub. ewid. gruntów .....

5. Przynależność administracyjna

województwo **mazowieckie**

gmina .....

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Warszawa

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo **st. warszawskie**

powiat .....

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzym.-Kat. Św. Trójcy.

ul. Solec 61

Diecezja Warszawska

9. Użytkownik i jego adres

j.w.

10. Rejestr zabytków

539/1

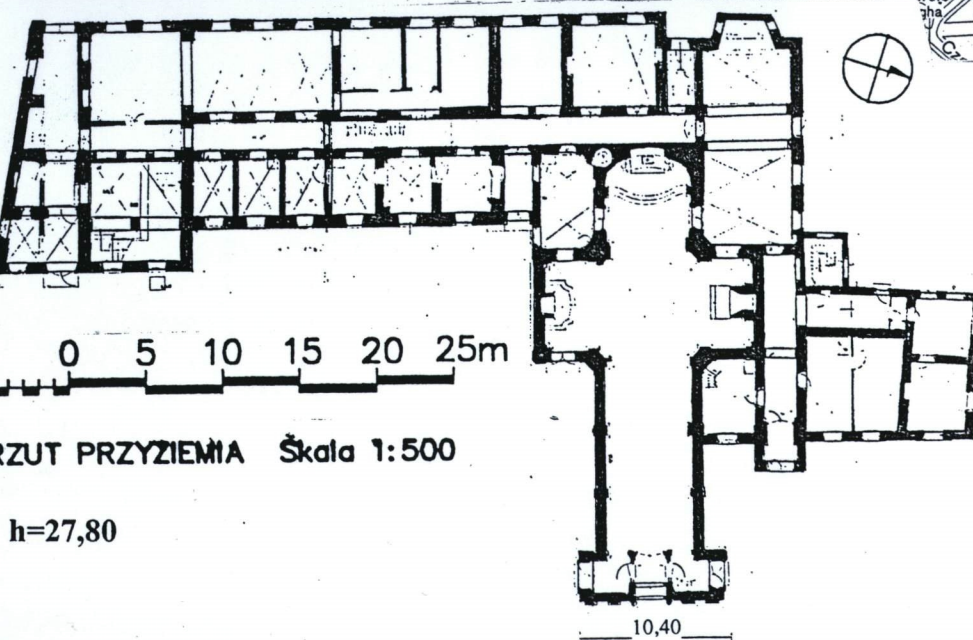
07.1965r.

Nr .....

data .....

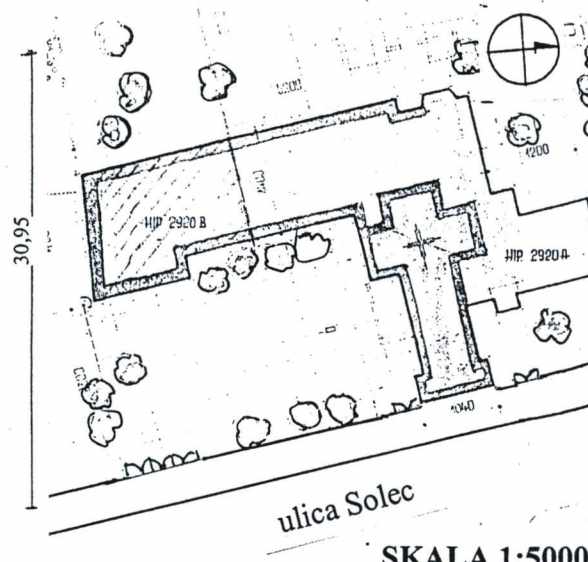

ORIENTACJA SKALA 1:10 000

RZUT PRZYZIEMIA Skala 1:500

h=27,80

ulica Solec

SKALA 1:5000

Budowę kościoła dla zakonu Trynitarzy rozpoczęto w roku 1699 z inicjatywy królowej Marii Kazimierzy a jej fundatorem był wojewoda czernihowski Otton Felkerzamb. Budowa prowadzona była w kilku etapach. Ostatecznie świątynia została wykończona w roku 1726, w którym to nastąpiła jej konsekracja przez biskupa kijowskiego Samuela Ożę.

Kościółowi nadano formę krzyża greckiego. Wśród ówczesnego wyposażenia na uwagę zasługiwały ołtarze w liczbie pięciu. Główny ołtarz w zwieńczeniu posiadał srebrną figurę Jezusa Nazareńskiego. Boczne poświęcone były Matce Boskiej, Opatrzności Bożej, św. Barbarze i św. Tekli.

Budynki klasztorne dla zakonników wystawiony został w roku 1773. Jego fundatorką była Helena z Kościelskich Ogińska. Po III rozbiorze Polski, zakon Trynitarzy polskich przestał istnieć, a w roku 1880 kościół został przemianowany na parafialny. W tym czasie część budynków przeszła w ręce prywatne. Około roku 1880 do świątyni dobudowano nawę oraz chór nadając jej kształt krzyża łacińskiego. Wśród innych zmian w kościele wymienić należy powiększenie sygnaturki na skrzyżowaniu transeptu.

Podczas walk w 1939r. kościół znacznie ucierpiał, m.in. spłonął dach

c.d. na wkładce nr 1

SYTUACJA: budynek kościoła wzniesiony jest na południe od Alej Jerozolimskich, po zachodniej stronie ulicy Solec, w pobliżu skrzyżowania z ulicą Ludną, ok. 300m od brzegu Wisły, po jej lewej stronie, od zachodu i południa do budynku kościoła przylega zabudowa klasztoru; nieorientowany, jednonawowy, podpiwniczony z kryptami pod nawą i transeptem, położony nieco niżej w stosunku do Wisłostrady, na obszernej działce otoczonej ogrodzeniem z główną bramą od północnego - wschodu, dzwonnica wtopiona w korpus zabudowań od strony północy..

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA:

ŚCIANY - fundamenty - murowane z kamieni polnych na zaprawie wapiennej, ściany zewnętrzne i wewnętrzne murowane z cegły ceramicznej, pełnej na zaprawie wapiennej, z zewnątrz i wewnątrz tynkowane, część cegieł głównie w korpusie fasady - oryginalna XVIIIw.

SKLEPIENIA, STROPY - nad nawą główną sklepienie krzyżowo - żebrowe na gurtach, wsparte na wzmocnionych żelbetowych belkach, w kruchcie strop żelbetowy, kasetonowy, pokryty tynkiem.

WIEŻBA DACHOWA - nad nawą i transeptem wspólna krokwiowo - płatwiowa na słupach, wzmocniona kleszczami, sygnatura na słupach z wieńcami, hełm - na krążynach.

POKRYCIE DACHU - dach dwuspadowy, nad nawą i transeptem blacha miedziana, w układzie pasowym ze stojącym rąbkiem.

POSADZKI, PODŁOGI - w kryptach gruz pokryty cementową gładzią, w większości zagruzowane całkowicie w nawie marmur zygmunówka w układzie szachownicowym, w zakrystii jasny marmur.

SCHODY - na chór organowy drewniane, zabiegowe, z drewnianą balustradą, pełną.

OTWORY - okna - w nawie - duże prostokątne zamknięte łukiem odcinkowym, szklenie na kit w ramie stalowej, dzielone na kwatery - prostokąty, w elewacjach bocznych korpusu fasady okulus, wszystkie otwory okienne obwiedzione opaską.

Drzwi - drewniane, jedno i dwuskrzydłowe, o konstrukcji ramowo - płycinowej, pełne, częściowo z przeszklonym nadświetlami, pomiędzy kruchtą a nawą przeszklona ślusarka.

RZUT: jednonawowy, nawa i transept na planie krzyża łacińskiego, prezbiterium na planie prostokąta zakończone półkoliście, wycięte w grubości muru, od północy i od południa zabudowa klasztoru na rzucie wydłużonego prostokąta.

BRYŁA: nawa główna i transept nakryte dachem dwuspadowym, na skrzyżowaniu nawy i transeptu sygnaturka nakryta hełmem. Elementem charakterystycznym dla bryły budynku kościoła jest dekoracja architektoniczna fasady kościoła z monumentalnym tympanonem oraz wysmukłą sygnaturką na skrzyżowaniu nawy i transeptu.

ELEWACJE : jednoosiowa fasada z wejściem głównym na osi zaakcentowanym portykiem wspartym na parze kolumn tokańskich i zwieńczonym krzyżem, ponad nim prostokątna blenda zamknięta półkoliście ujęta parą kolumn i rozczłonkowaną dekoracją architektoniczną, całość flankowana parami symetrycznie rozmieszczonych pilastrów z tokańskimi kapitelami, ponad nimi gzymsy koronujące i dalej tympanon z niewielkim okulusem w centralnym polu, całość zwieńczona krzyżem ustawionym na kamiennej podstawie, elewacja boczna - północno - zachodnia pięćosiowa wertykalnie podzielona pilastrami z pasami rozczłonkowanego belkowania, z wejściem bocznym w elewacji bocznej korpusu fasadowego; elewacja południowo - wschodnia sześćosiowa o dekoracji architektonicznej oraz artykulacji analogicznej do poprzedniej.

WNĘTRZE: nawa rozdzielona rzędami pilastrów przedzielonych pośrednim belkowaniem, ponad oknami podłucza, ponad wejściem głównym prospekt organowy, na lewo od ołtarza głównego wejście do starej zakrystii obecnej kaplicy.

WYPOSAŻENIE: m.in. - ołtarz główny, ołtarze boczne, prospekt organowy.

INSTALACJE: elektryczna, wodociągowa, grzewcza - gazowa, odgromowa.

14. Kubatura 14000m3	15. Powierzchnia użytkowa 1700m2	16. Przeznaczenie pierwotne SAKRALNE	17. Użytkowanie obecne SAKRALNE
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja (po 1945 r.) Prace przy odbudowie kościoła prowadzone były w latach 1946 –1955. Ostatecznie wszystkie prace wykończeniowe zakończono dopiero w połowie lat 60-tych XXw. W latach późniejszych prowadzono tylko bieżące prace naprawcze przy zabytku.		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) Ogólny stan techniczny obiektu jest dobry: 1. Fundamenty - stan zachowania nieznany. 2. Ściany zewnętrzne, wewnętrzne - dobry. 3. Sklepienia - dobry. 4. Stropy - dobry. 5. Konstrukcje dachowe - dobry. 6. Pokrycie dachu - dobry. 7. Wyposażenie, instalacje - dobry.	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Budynek kościoła znajduje się w dobrym stanie technicznym. Niestety bliskość Wisłostrady powoduje, że w samym kościele odczuwalne są drgania spowodowane nasilającym się ruchem samochodów. Skutkiem tego na sklepieniach pojawiają się pęknięcia. W związku z tym jest wymagane jest wykonanie ekspertyzy wskazująca przyczyny ich powstawania. Prac remontowych wymagają tynki na elewacji kościoła, które w chwili obecnej miejscami są spekane.			

21. Akta archiwalne i źródła ikonograficzne (rodzaj, numer i miejsce przechowywania)

23. Uwagi różne

24. Opracowanie karty ewidencyjnej

tekst ..... **Izabela Sadowa, 2003**

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki ..... **Izabela Sadowa, 2003**

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. .... **Izabela Sadowa, 2003**

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów .....

KARTA PO WYPEŁNIENIU PODLEGA OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW PRAWA AUTORSKIEGO

22. Bibliografia

1. Kościoły Warszawy w odbudowie, Warszawa 1956.
2. Projekt odbudowy Kościoła i budynku poklasztornego Św. Trójcy, 1948, archiwum WOSOZWM.
3. Teczka obiektu, Nr 539, archiwum WOSOZWM
4. Andrzej Luft, Przewodnik po kościołach dawnych przedmieść Warszawy, Warszawa 1980.

25. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

26. Załączniki

10.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie)	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
2. Gmina	KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W.	HISTORIA OBIEKTU c.d.
3. Powiat	Ś.W. TRÓJCY	
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

c.d. z 2 strony karty poz. 12

oraz zawaliła się część sklepień . Uszkodzenia te zdołano naprawić jeszcze w okresie okupacji. W czasie Powstania Warszawskiego kościół został kilkakrotnie trafiony bombami lotniczymi i pociskami artyleryjskimi i to zarówno ze strony niemieckiej jak i sowieckiej. Ze zburzonego kościoła udało się uratować figurę Chrystusa oraz niektóre rzeźby z ołtarzy.

Odbudowę kościoła i przyległego skrzydła klasztoru rozpoczęto w roku 1946. Klasztor oddano do użytku w I poł. lat 50-tych XXw. natomiast prace wykończeniowe przy kościele trwały do połowy lat 60-tych. Projekt odbudowy kościoła oraz klasztoru był sporządzony przez prof. Stanisława Marzyńskiego.

Wkładkę założył:.....
Izabella Sadowa
(imię, nazwisko, data)
archiwum autora karty
Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 1 Widok fasady kościoła, stan przed 1939r.
FOT. 2 Widok wnętrza kościoła, stan przed 1939r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat ..... MAZOWIECKIE		
4. Województwo		

FOT. 3 Widok kościoła, stan 1945r.

FOT. 4 Widok kościoła, stan pocz. lat 50-tych XXw.

Izabella Sadowa

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)
archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 5 Widok fasady kościoła, stan sierpień 2003r.
FOT. 6 Widok wejścia głównego, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat		
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

FOT. 7 Fragment fasady kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 8 Widok elewacji bocznej, stan sierpień 2003r.

Izabella Sadowa

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 9 Widok wejścia bocznego do kościoła, stan sierpień 2003r.
FOT. 10 Fragment elewacji bocznej, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat		
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

FOT. 11 Widok elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 12 Widok sygnatury, stan sierpień 2003r.

Izabella Sadowa

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 13 Fragment elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 14 Widok transeptu, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat		
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

FOT. 15 Fragment prezbiterium kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 16 Widok elewacji bocznej, stan sierpień 2003r.

Izabella Sadowa

Wkładkę złożył: .....

(imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 17 Widok dzwonnicy kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 18 Fragment elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat		
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

FOT. 19 Fragment elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 20 Widok wejścia bocznego do kościoła, stan sierpień 2003r.

Wkładkę założył: .....

(imię, nazwisko, data)

archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 21 Fragment elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.
FOT. 22 Fragment elewacji bocznej kościoła, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... **WARSZAWA** .....
2. Gmina .....
3. Powiat .....
4. Województwo ..... **MAZOWIECKIE** .....

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)
**KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W.
Ś.W. TRÓJCY**

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
FOTOGRAFIE

FOT. 23 Widok wnętrza kościoła, prezbiterium, stan sierpień 2003r.

FOT. 24 Widok wnętrza kościoła, prospekt organowy, stan sierpień 2003r.

Izabella Sadowa

Wkładkę założył: .....

(imie, nazwisko, data)
archiwum autora karty

Miejsce przechowywania negatywów .....

FOT. 25 Fragment sklepienia nad prezbiterium, stan sierpień 2003r.
FOT. 26 Fragment sklepienia nad nawą, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... **WARSZAWA**
 2. Gmina .....
 3. Powiat .....
 4. Województwo ..... **MAZOWIECKIE**

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)
**KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W.
 Ś.W. TRÓJCY**

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)
FOTOGRAFIE

FOT. 27 Fragment wnętrza kościoła, stan sierpień 2003r.

FOT. 28 Widok ołtarza bocznego, stan sierpień 2003r.

Izabella Sadowa

(imię, nazwisko, data)

Wkładkę założył: .....

Miejsce przechowywania negatywów ..... archiwum autora karty

FOT. 29 Widok ołtarza bocznego, stan sierpień 2003r.

FOT. 30 Widok wejścia do dawnej zakrystii, stan sierpień 2003r.

1. Miejscowość ..... WARSZAWA	5. Obiekt (nazwa jak w karcie) KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W. Ś.W. TRÓJCY	6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego) FOTOGRAFIE
2. Gmina		
3. Powiat		
4. Województwo ..... MAZOWIECKIE		

FOT. 31 Widok wejścia do kaplicy, stan sierpień 2003r.

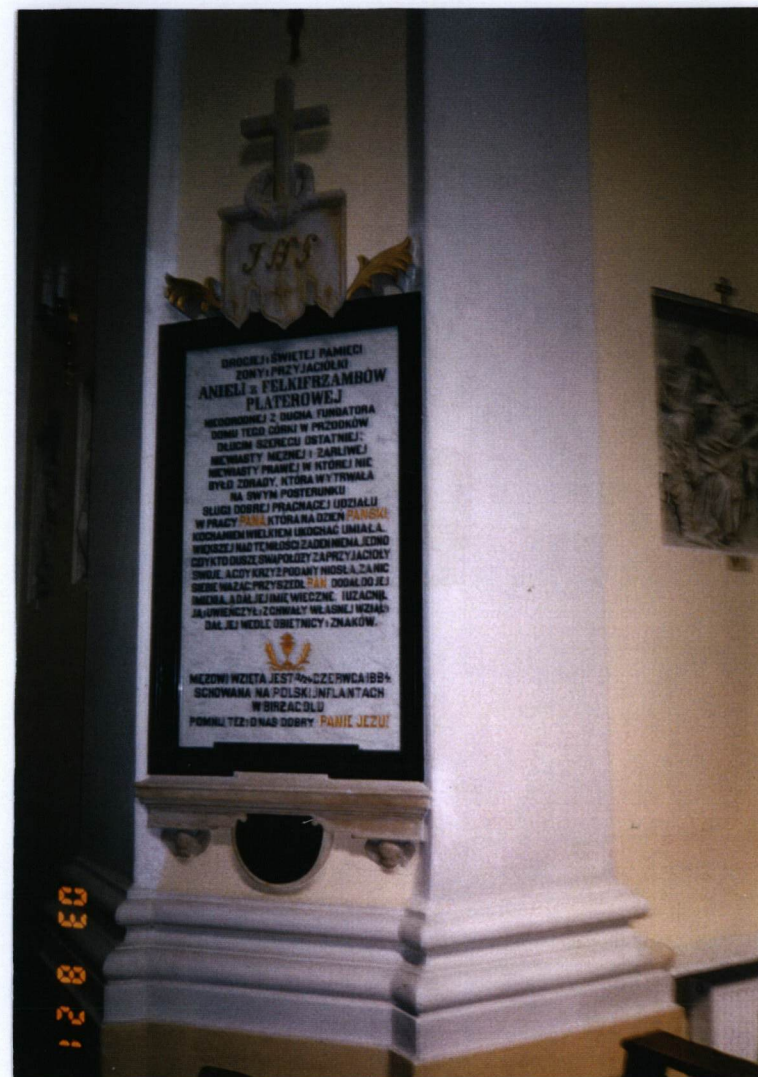
FOT. 32 Widok wejścia do kruchty, stan sierpień 2003r.

Wkładkę założył: ..... **Izabella Sadowa** .....

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów ..... **archiwum autora karty** .....

1. Miejscowość ..... **WARSZAWA** .....

2. Gmina .....

3. Powiat .....

4. Województwo ..... **MAZOWIECKIE** .....

5. Obiekt (nazwa jak w karcie)

**KOŚCIÓŁ RYM.-KAT. P.W.
Ś.W. TRÓJCY**

6. Zawartość wkładki (nazwa materiału uzupełniającego)

FOTOGRAFIE

FOT. 35 Widok dawnej zakrystii, stan sierpień 2003r.

FOT. 36 Widok elewacji frontowej dawnego klasztoru, stan sierpień 2003r.

Wkładkę założył: ..... **Izabella Sadowa** .....

(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów ..... **archiwum autora karty** .....

FOT. 37 Fragment ogrodzenia dawnych zabudowań klasztornych, stan sierpień 2003r.